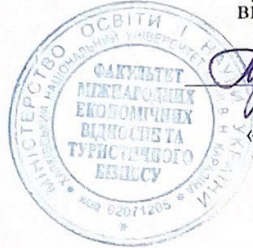

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

[Signature] Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«28» серпня 2024 р.

**Робоча програма
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітня програма: «Міжнародні відносини»
вид дисципліни: за вибором
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

К.е.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки
Лариса ЧЕРНИШОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 21

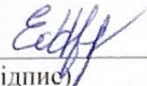
В. о. завідувача кафедри

(підпис)

Ірина ПЕРЕСИПКИНА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

Свгенія СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«07» січня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
(цифр і назва)
спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(цифр і назва)
освітня програма: «Міжнародні відносини»
(цифр і назва)
спеціалізація: _____
(цифр і назва)
вид дисципліни: за вибором
(обов'язкова / за вибором)
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«07» січня 2025 року, протокол №10

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин
Лариса ЧЕРНИШОВА

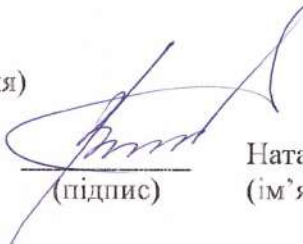
Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «06» січня 2025 року № 10

Завідувач кафедри Наталія ВІННИКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини» (бакалаврського рівня)

(підпис) Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «06» січня 2025 року №7

Голова науково-методичної комісії

(підпис) Ганна ПАНАСЕНКО
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічні зв'язки України» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічні зв'язки України» є формування у здобувачів знань про порядок організації та розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України та забезпечення набуття практичних навичок з аналізу ефективності розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті;

- формування наступних фахових компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях;

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні заняття	
12 год.	год.
Семінарські заняття	
12 год.	
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані програмні результати навчання.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень;

РН11. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації;

РН17. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль в розвитку національної економіки.

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери і їх взаємозв'язок. Функції зовнішньоекономічної сфери. Напрями впливу зовнішньоекономічних чинників на національну економіку.

Сутність поняття «зовнішньоекономічні зв'язки» (ЗЕЗ), «зовнішньоекономічна діяльність» (ЗЕД). Основні види і форми ЗЕЗ. Причини і передумови здійснення розвитку ЗЕД. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів ЗЕД. Право на здійснення ЗЕД. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійноорієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структур і послідовність.

Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. Еволюція системи регулювання ЗЕД в Україні. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД в Україні. Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні та їх компетенції. Органи місцевого самоврядування та регіональні аспекти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Недержавні органи регулювання ЗЕД: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі.

Економічні та адміністративні методи регулювання ЗЕД. Правове регулювання ЗЕД. Реєстрація суб'єктів ЗЕД.

Тема 3. Основні напрями, види і показники розвитку зовнішньоекономічних зв'язків в Україні.

Зовнішньоекономічна політика держави. Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів. Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Аналіз та оцінка сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності України.

Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни: абсолютні: (обсяг та динаміка зовнішнього товарообігу, торговельне сальдо, генеральна торгівля); відносні (індекс динаміки експорту та імпорту, коефіцієнт покриття імпорту експортом, індекс концентрації експорту, індекс «умов торгівлі», індекс імпортової залежності країни, індекс чистої торгівлі); показники структури (індекс

диверсифікації експорту, імпорту, частка продукції обробної промисловості в загальному обсязі експортної продукції, індекс географічної концентрації експорту/імпорту); показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни. Платіжний баланс, його структура та характеристика.

Тема 4. Ціноутворення в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків.

Зовнішньоторговельна ціна: сутність, поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика підприємства, обслуговування зовнішньоторговельних цін. Основні фактори ціноутворення в ЗЕД. Принципи визначення світових цін. Трансфертні ціни: сутність, функції. Особливості трансфертного ціноутворення в електронній торгівлі.

Специфіка формування цін на сировинні товари, готові вироби. Етапи формування контрактної ціни. Рівень цін, базис ціни, одиниці виміру ціни. Способи фіксації цін цінові знижки і надбавки.

Тема 5. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків.

Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕЗ. Форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський переказ. Види і засоби платежу. Готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит. Вексель, чек. Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД: депозитних, розрахункових, валютообмінних та кредитних операцій.

Кореспондентські відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Форми кредитування експортерів та імпортерів. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET. Система клірингу. Оцінка надійності та вибір банків суб'єктами ЗЕД.

Тема 6. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків.

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень, його види. Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морським, залізничним, автомобільним, авіаційним. Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 7. Ризики в сфері зовнішньоекономічних зв'язків та їх страхування.

Сутність та класифікація ризиків у ЗЕД. Характеристика транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків та ризиків у міжнародних розрахунках. Методи страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.

Особливості самострахування. Способи транспортного страхування та умови страхування вантажів у ЗЕД.

Тема 8. Ефективність зовнішньоекономічних зв'язків.

Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій. Аналіз динаміки ЗЕД. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі: оборотність оборотних коштів у зовнішньоторговельних операціях, аналіз обороту коштів у товарах, аналіз обороту коштів у розрахунках, аналіз накладних витрат при експорті та імпорті товарів.

Методологічні підходи до визначення ефективності ЗЕД. Система показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Оцінка економічної

ефективності. Оцінка валютної ефективності експорту та імпорту. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь- го	у тому числі					усь- го	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
Тема 1. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль в розвитку національної економіки	15	2	-	2	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	15	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Основні напрями, види і показники розвитку зовнішньоекономічних зв'язків в Україні	15	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Ціноутворення в процесі реалізації зовнішньо-економічних зв'язків	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків	15	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків	15	2	-	2		11						
Тема 7. Ризики в сфері зовнішньоекономічних зв'язків та їх страхування	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Ефективність зовнішньоекономічних зв'язків	15	4	2	2		7						
Усього годин	120	24	12	12	-	72	-	-	-	-	-	-

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
2	Основні напрями, види і показники розвитку зовнішньоекономічних зв'язків в Україні	2
3	Ціноутворення в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків	2
4	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків	2
5	Ризики в сфері зовнішньоекономічних зв'язків та їх страхування	2
6	Ефективність зовнішньоекономічних зв'язків	2
	Разом	12

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль в розвитку національної економіки	2
2	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
3	Основні напрями, види і показники розвитку зовнішньоекономічних зв'язків в Україні	2
4	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків	2
5	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків	2
8	Ефективність зовнішньоекономічних зв'язків	2
6	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль в розвитку національної економіки.</p> <p><i>Завдання.</i></p> <p>Визначити особливості сучасних зовнішньоекономічних зв'язків країн.</p> <p>Підготуватись до дискусії з використанням кейс-технологій: «Наслідки впливу зовнішньоекономічних чинників на національну економіку».</p> <p>Інформаційні джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 1. 2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с. 3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с. 	11
2	<p>Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.</p> <p><i>Завдання.</i></p> <p>Визначити характерні складові системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи.</p> <p>Скласти аналітичну таблицю «Економічні та адміністративні методи регулювання ЗЕД», надати їм характеристику.</p> <p>Інформаційні джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 2. 	7

	<p>2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.</p> <p>3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.</p>	
3	<p>Основні напрями, види і показники розвитку зовнішньоекономічних зв'язків в Україні. <i>Завдання.</i> Вивчити основні етапи та напрями розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Підготуватись до круглого столу «Види зовнішньоекономічних зв'язків в Україні». Проаналізувати зовнішньоекономічні зв'язки в Україні за показниками структури. Інформаційні джерела: 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 3. 2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.</p>	7
4	<p>Ціноутворення в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків. <i>Завдання.</i> Схарактеризувати чинники формування світової ціни. Підготувати проєкт в малих групах «Глобальні тенденції світових цін (за товарними групами)». Розв'язати ситуаційні завдання. Інформаційні джерела: 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 4. 2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.</p>	11
5	<p>Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування в процесі реалізації зовнішньоекономічних зв'язків. <i>Завдання.</i> Вивчити особливості видів та засобів платежу в сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Надати характеристику недокументарних форм міжнародних розрахунків. Скласти таблицю щодо відмінностей форм розрахунків у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Підготуватися до розв'язання задач. Інформаційні джерела: 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 5. 2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с. 3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.</p>	7
6	<p>Транспортне обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків.</p>	11

	<p><i>Завдання:</i> Визначити систему регулювання міжнародних перевезень. Підготувати проект в малих групах «Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту».</p> <p>Інформаційні джерела: 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 6. 2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.</p>	
7	<p>Ризики в сфері зовнішньоекономічних зв'язків та їх страхування <i>Завдання.</i> Схарактеризувати транспортні, комерційні, політичні, валютні, митні ризики та ризики в міжнародних розрахунках. Підготуватися до ділової гри «Страхова компанія». Підготуватися до розв'язання ситуаційних завдань та задач.</p> <p>Інформаційні джерела: 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 7. 2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.</p>	11
8	<p>Ефективність зовнішньоекономічних зв'язків. <i>Завдання:</i> Визначити специфіку економічного аналізу в сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Підготуватися до круглого столу «Чинники впливу на ефективність проведення експортних (імпортних) операцій». Розв'язати ситуаційні завдання та задачі з аналізу ефективності ЗЕЗ.</p> <p>Інформаційні джерела: 1. Дистанційний курс «ЗЕЗ України», Тема 8. 2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. - Харків: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с. 3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.</p>	7
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання програмою не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Зовнішньоекономічні зв'язки України»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
------------------------------	---	-----------------	--------------------------------------

PH04	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень	Лекція, виконання ситуаційних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; розв'язування аналітичних завдань, залікова робота
PH11	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH17	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності	Лекція, робота з вторинними даними, виконання ситуаційних завдань у командах, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання ситуаційних завдань, аналітичних завдань, залікова робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських/практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських/практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль. На семінарському/практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 5 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на семінарському/практичному занятті без поважної причини та особистої презентації виконаних завдань, але за умови розміщення ним виконаних практичних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішньоекономічні зв'язки України», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної. Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється після їх завершення на основі проведення **заліку**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік у тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Зовнішньоекономічні зв'язки України», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9846>.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали

Робота над аналітичними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував окремі знання програмного матеріалу та не досяг цілей аналогічного завдання	1-2
Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-2
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-5

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	10	10	5	10	5	5	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чернишова Л.О. Дистанційний курс «Зовнішньоекономічні зв'язки України». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9846>.
2. Чернишова Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л., Величко К.Ю., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. Харків: «Видавництво «Форт», 2017. 238 с.
3. Чернишова Л.О., Печенка О.І., Козуб В.О., Величко К.Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. Харків: ТОВ Видавництво «Форт», 2015. 400 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. А. А. Мазараки, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.
5. Тюріна Н., Карвацька Н. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 408 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Електрон. текст. дані (1 файл). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 63 с.
7. Коюда О. П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та адміністрування бізнес-структур : конспект лекцій (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання освітнього рівня «магістр» спеціалізації «економіка та організація бізнесу») / О. П. Коюда, В. В. Гриненко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 130 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с.

Допоміжна література

9. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацька. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 408 с.
10. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка

підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Світлана Хрупович. Тернопіль, 2017. 137 с.

11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Навч. посіб. / За ред. О.В. Шкурупій. К: Центр учбової літератури, 2012. 248 с.

12. Дідківський М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. К. : Знання, 2013. 462 с.

13. Дроздова Г.М., Олейнікова С.С. Документація в зовнішньоекономічній діяльності: Навч. посібник / Донецький держ. ун-т управління. Донецьк: ДонДУУ, 2014. 256с.

14. Загородній А. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник/ Анатолій Загородній, Геннадій Вознюк. К.: Кондор, 2014. 166 с.

15. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник; 2-ге вид., перероб. та доп / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Сіваченка І.Ю. Київ: Центр навчальної літератури, 2013. 792 с.

16. Матвеев М. Е., Дідович І.І. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2012. 192 с.

17. Пазуха М.Д. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчально-методичний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 230 с.

18. Шершун А.А. Митне оформлення товарів та транспортних засобів. Навчально-методичний посібник. Київ, 2015. 330 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
2. Закон України «Про Антимонопольний комітет України». URL: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk>.
3. Закон України «Про захист економічної конкуренції». URL: http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fart_id=52885.
4. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» URL: http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fart_id=52901.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення (витяг). URL: http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fshowHidden1&art_id=143626.
6. Офіційний сайт Державної Служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
7. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). URL: www.eurostat.eu.int

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішньоекономічні зв'язки України» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9846>.